

Karta

öfver

FINSHYTTEBERGSFÄLTET

i

Fernebo socken och Vermlands län.

Beteckningar:

	Svartmalm
	Svartmalm af obestämd mäktighet
	Amfibol
	Kalksten
	Hälleflintgweis
	Granit
	Diorit

Affattad år 1887 af *Birger Santesson*

efter en äldre karta och egna mätningar, senast d. 20 April 1886.

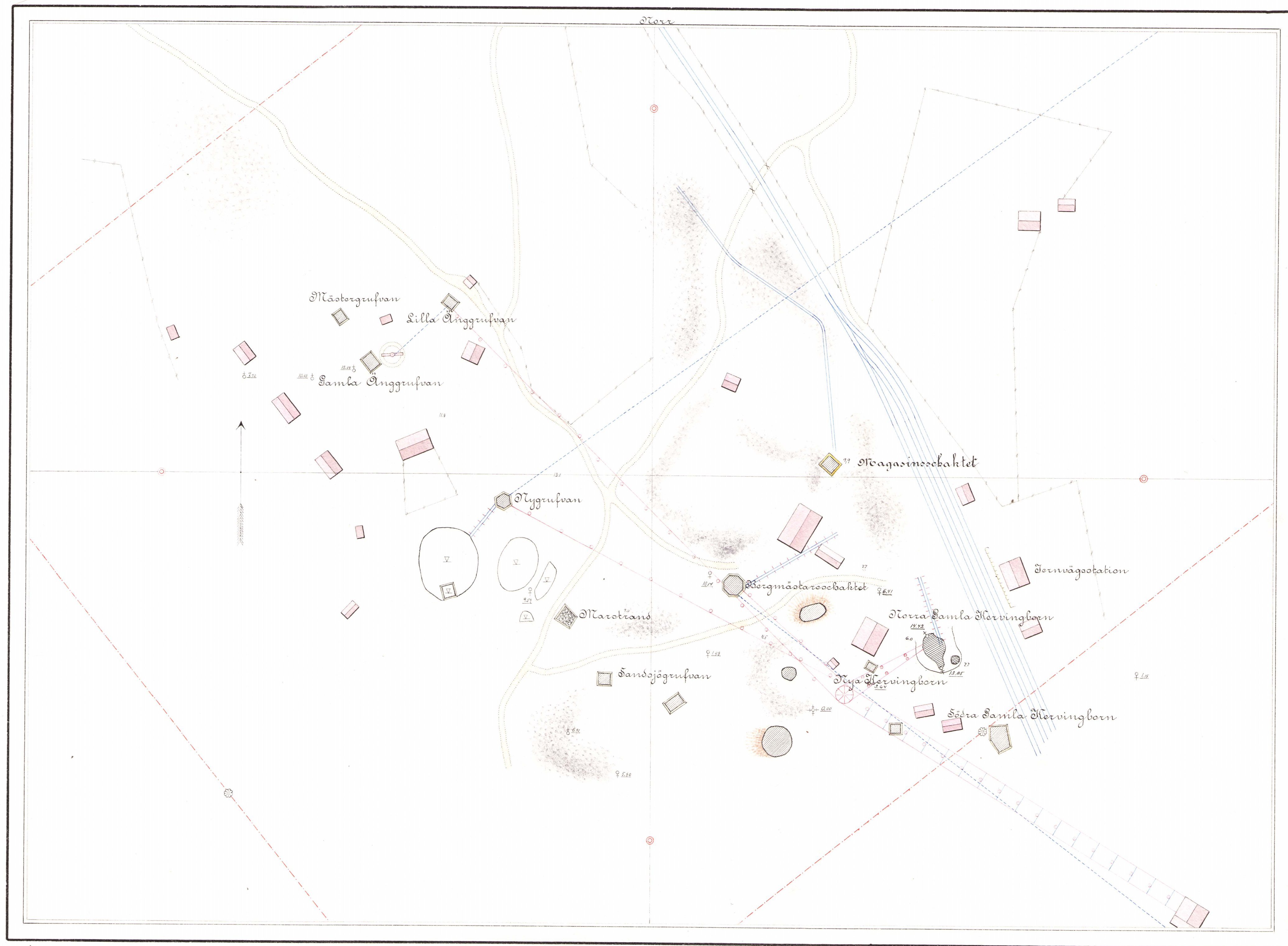
Skala 1:800

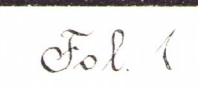
Kompletteringmätningar till denna karta

För tiden		Kompletterad af	Inlagd i denna karta	
från den	lieden		af	den
18 ²⁴ / ₂ 86	18 ²³ / ₂ 88	B. E. Dahlgren	C. H. Mannesthale	18 ²⁴ / ₂ 89
18 ²² / ₂ 88	18 ¹² / ₂ 88	B. E. Dahlgren	C. H. Mannesthale	18 ²² / ₂ 90
18 ¹² / ₂ 88	18 ²⁷ / ₂ 90	B. E. Dahlgren	C. H. Mannesthale	18 ¹⁰ / ₂ 90
18 ²⁷ / ₂ 90	18 ¹² / ₂ 91	B. E. Dahlgren	C. H. Mannesthale	18 ¹² / ₂ 91
18 ²³ / ₂ 91	18 ²⁷ / ₂ 91	B. E. Dahlgren	Carl Figgare	18 ²² / ₂ 92. Coll. C. H. M ⁴
18 ²⁷ / ₂ 91	18 ¹² / ₂ 93	B. E. Dahlgren	C. H. Mannesthale	18 ¹² / ₂ 94
18 ¹² / ₂ 93	18 ²⁷ / ₂ 94	B. E. Dahlgren	Carl Figgare	18 ²⁷ / ₂ 95. Coll. C. H. M ⁴
18 ²⁷ / ₂ 94	18 ²⁶ / ₂ 95	B. E. Dahlgren	Carl Figgare	18 ²³ / ₂ 96. Coll. C. H. M ⁴
18 ²⁶ / ₂ 95	18 ³⁰ / ₂ 97	B. E. Dahlgren	C. H. Mannesthale	18 ²⁷ / ₂ 98
18 ³⁰ / ₂ 97	18 ²² / ₂ 98	J. G. Jungner	Carl Figgare	18 ²⁷ / ₂ 99. Coll. C. H. M ⁴
18 ²² / ₂ 98	18 ¹² / ₂ 99	J. G. Jungner	Carl Figgare	18 ²³ / ₂ 00. Coll. C. H. M ⁴
18 ¹² / ₂ 99	19 ¹² / ₂ 01	J. G. Jungner	Carl Figgare	19 ²⁵ / ₂ 02. Coll. C. H. M ⁴
19 ¹² / ₂ 01	19 ⁴ / ₂ 02	J. G. Jungner	Carl Figgare	19 ²⁷ / ₂ 03. Coll. C. H. M ⁴
19 ⁴ / ₂ 02	19 ³⁰ / ₂ 03	D ²	C. H. Mannesthale	19 ²⁷ / ₂ 03
19 ³⁰ / ₂ 03	19 ¹² / ₂ 03	J. G. Jungner	Carl Figgare	19 ²² / ₂ 04. Coll. C. H. M ⁴

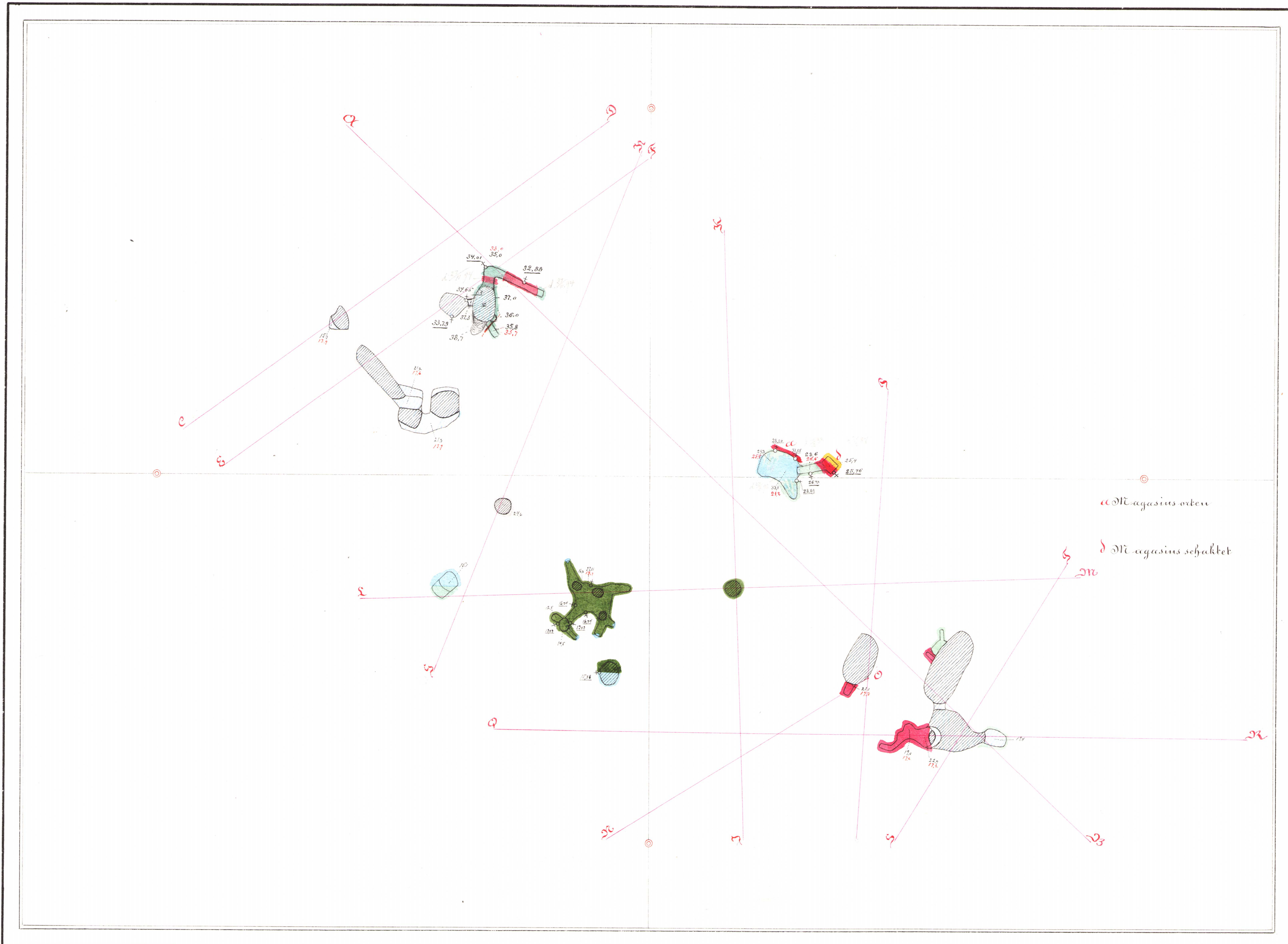

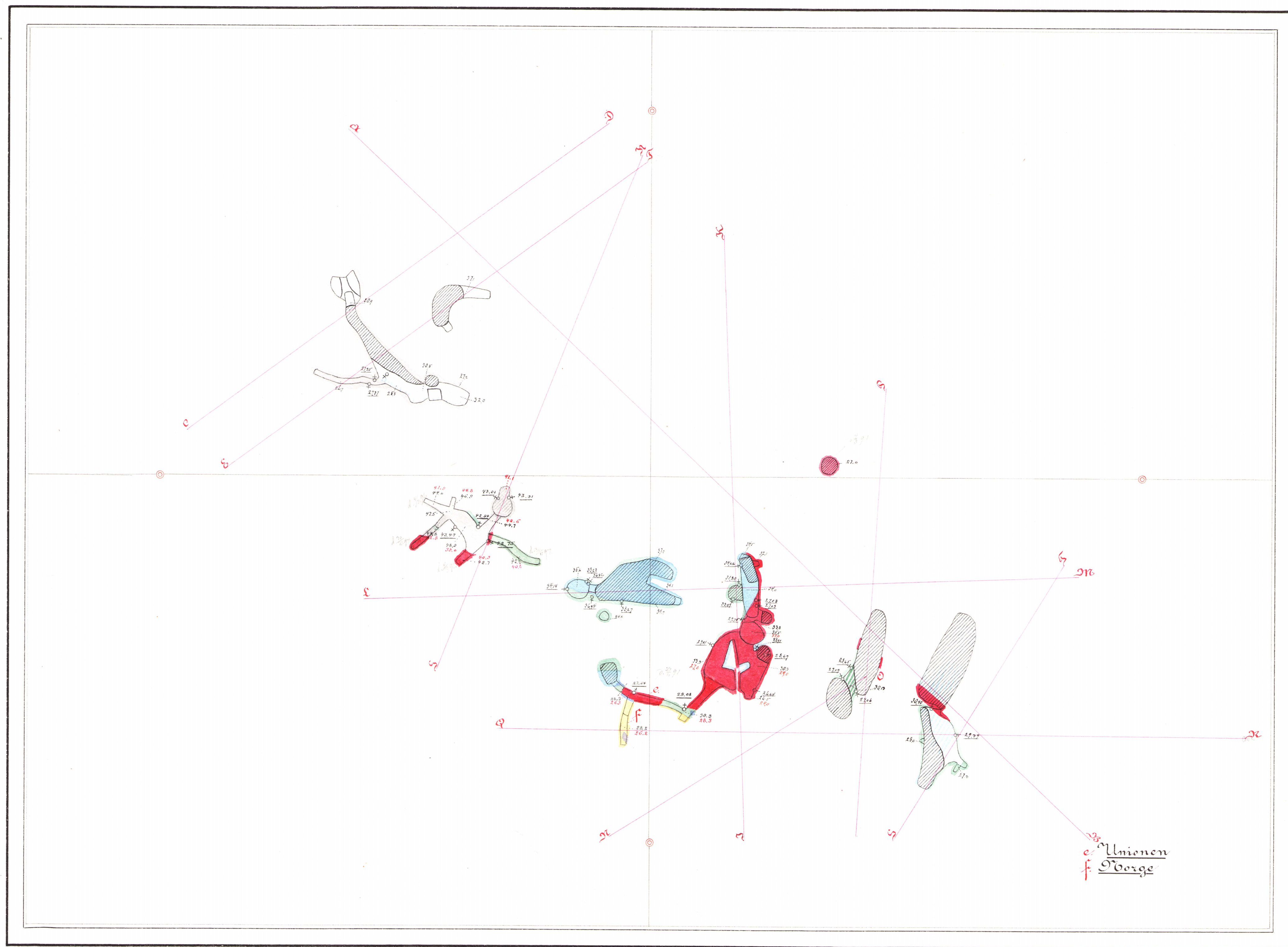

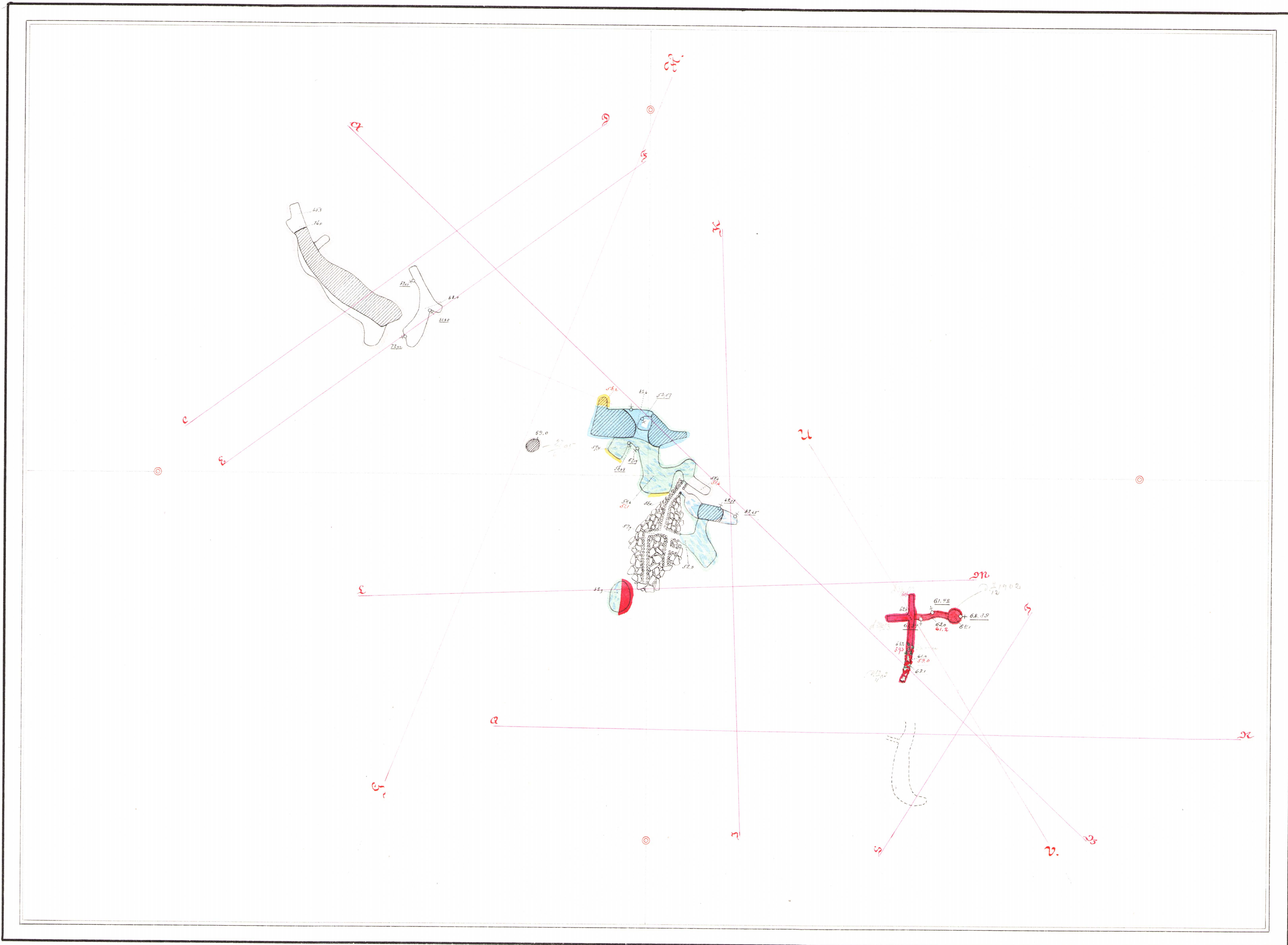

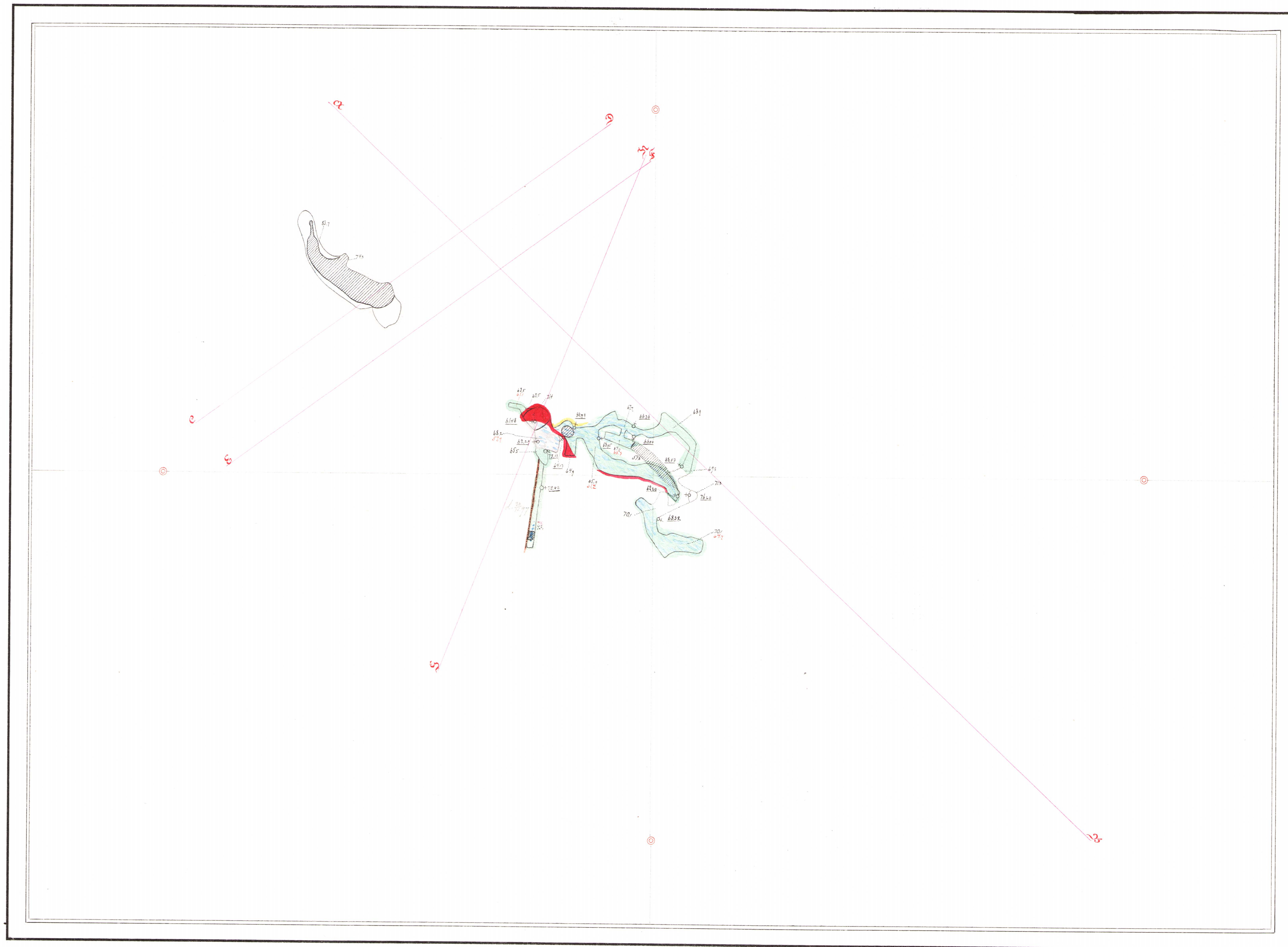

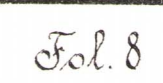

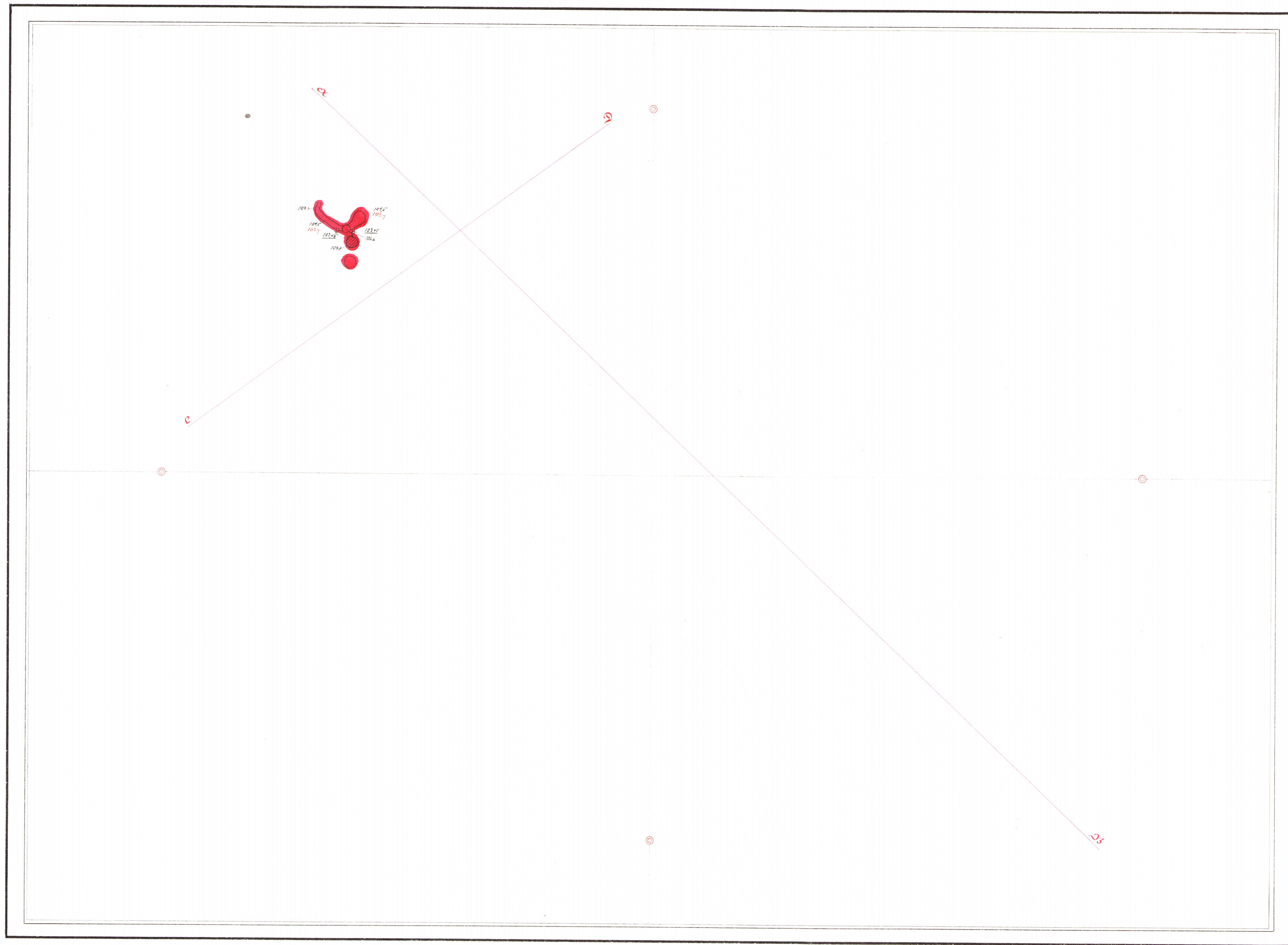

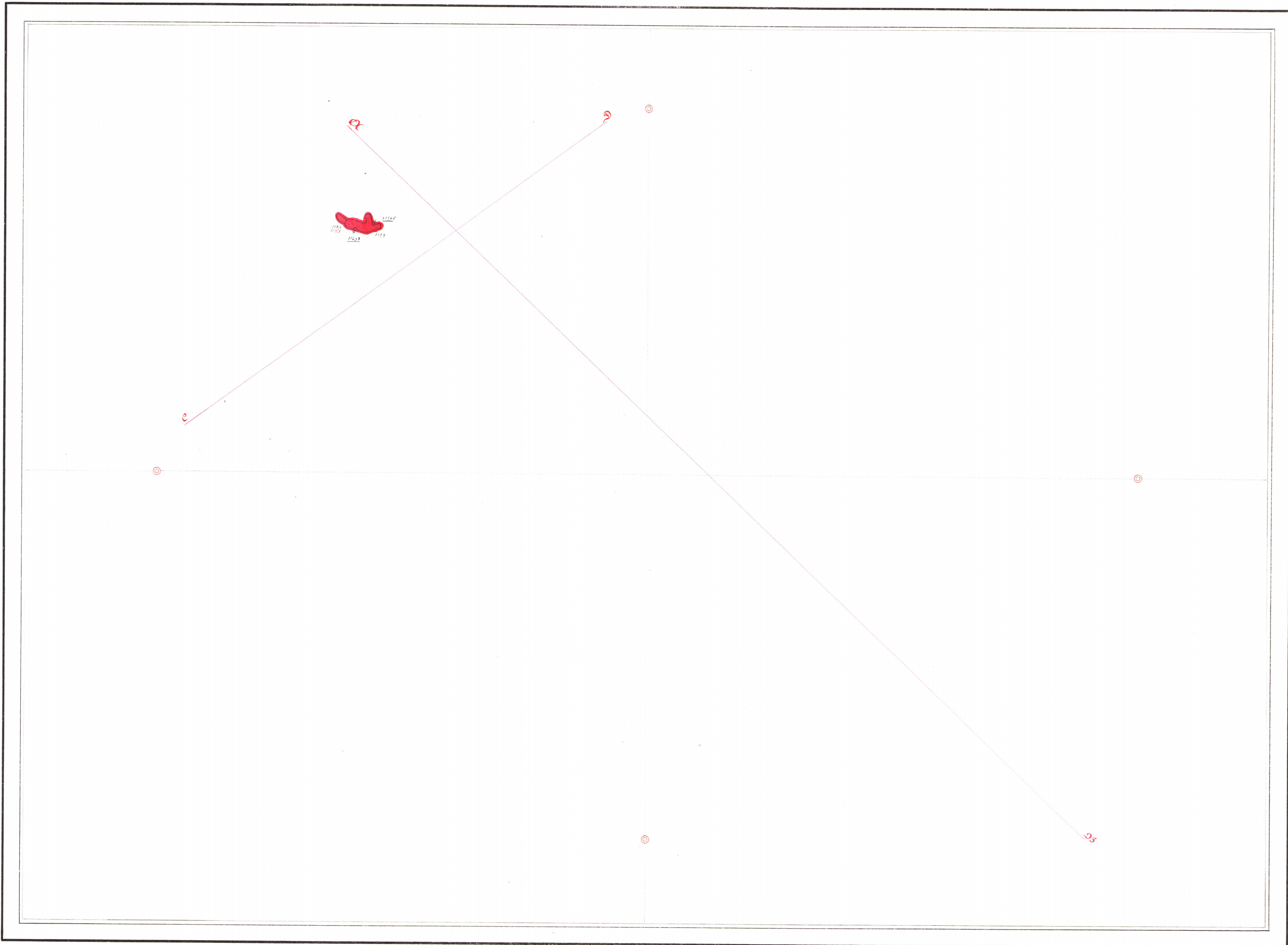

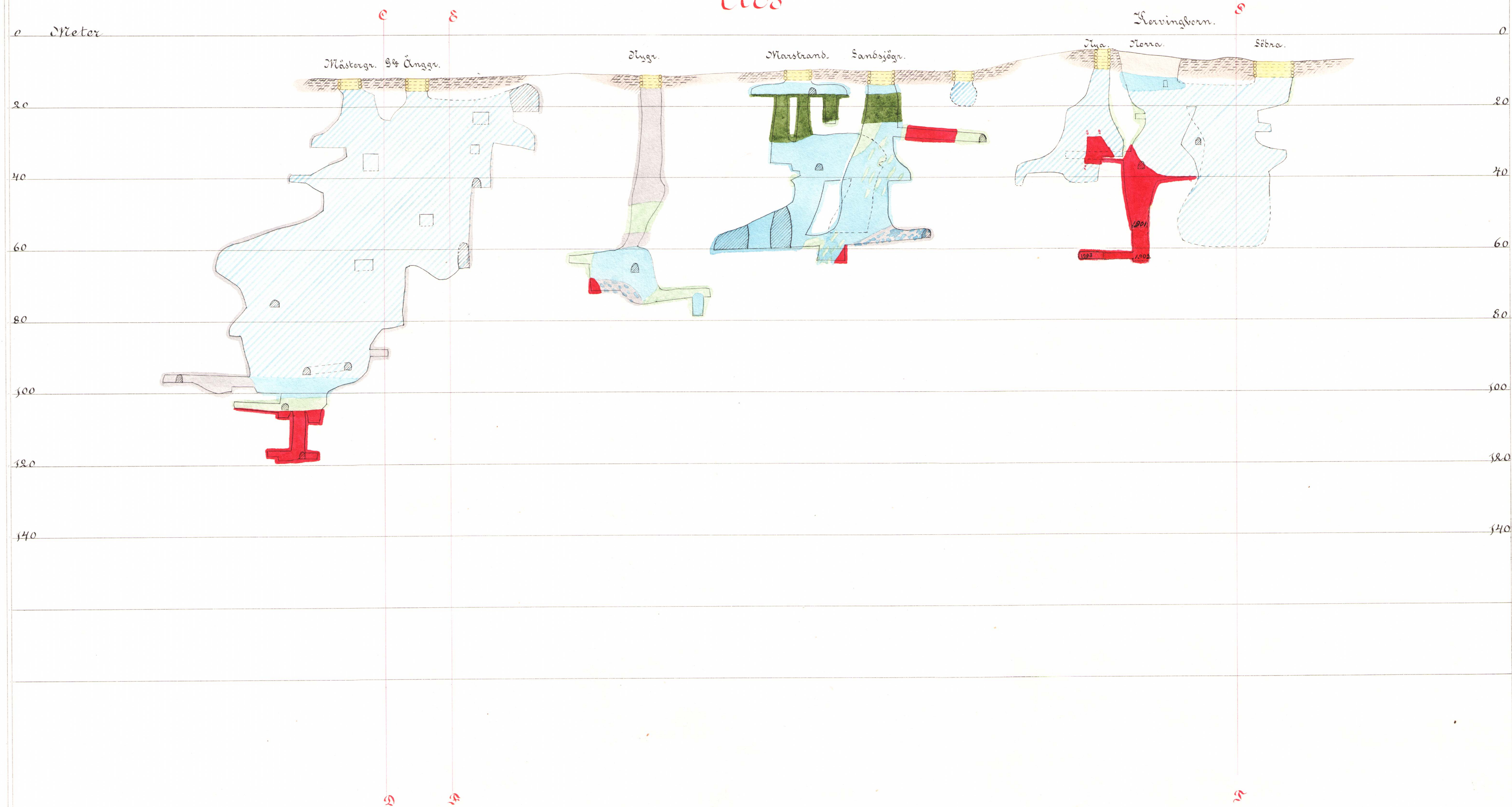

Längdprofiler

after

AD

Övärprofiler

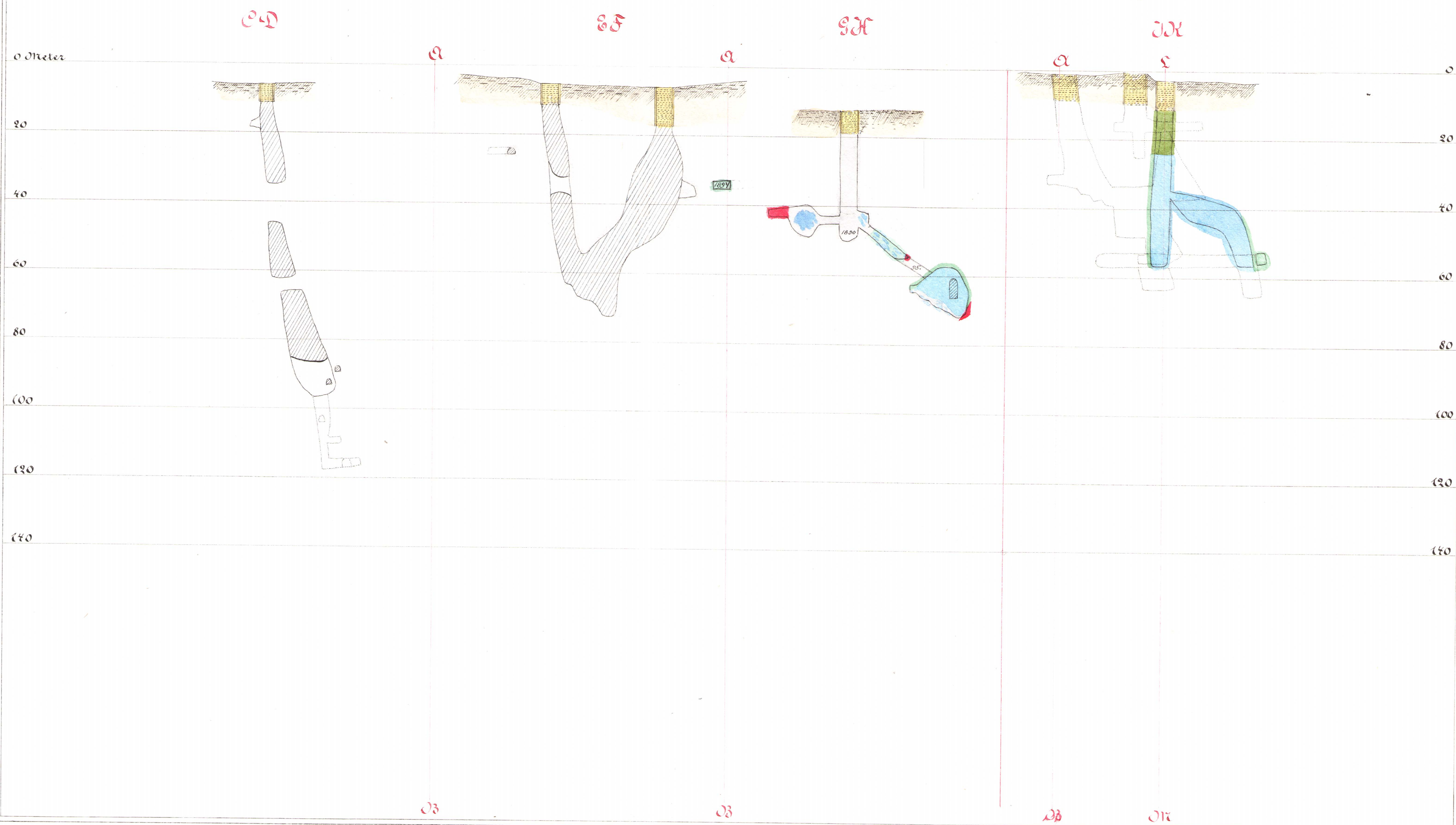
efter

Mästergrufvan

Santa Änggr., Lilla Änggr.

Nygr.

Bergmästaresch

Profiler

efter

Nygruvan

Bergmästarensb.

Nya Kerringborn

Södra Samla Kerringborn

S. Samla Kerringborn

QOK

NOF

QOK

SO

0 Meter

20

40

60

80

100

0

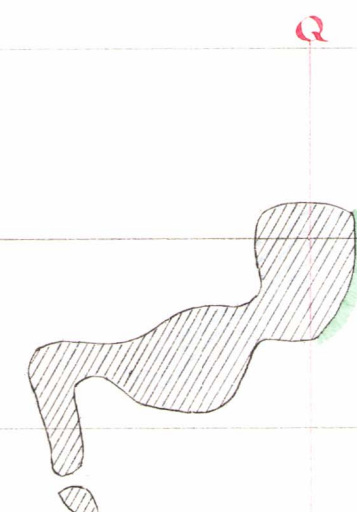
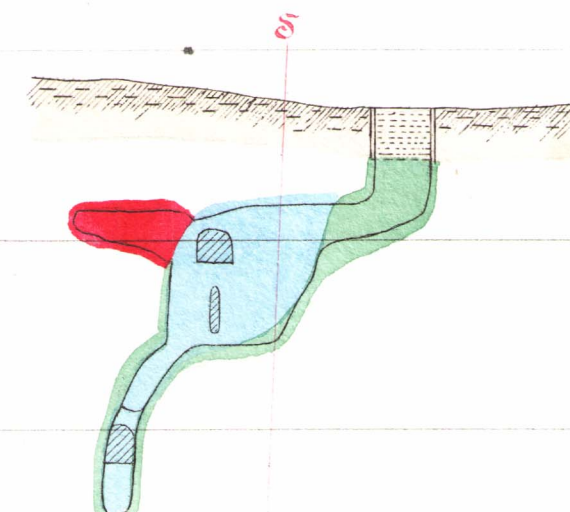
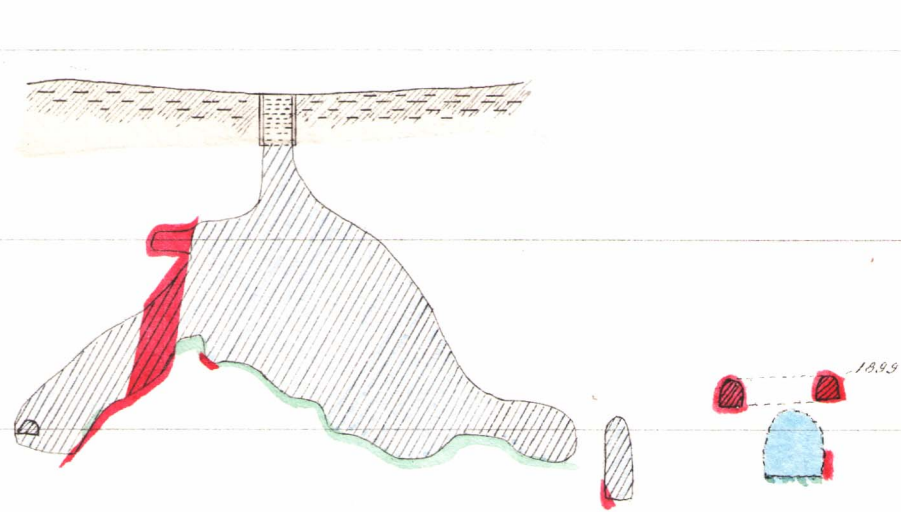
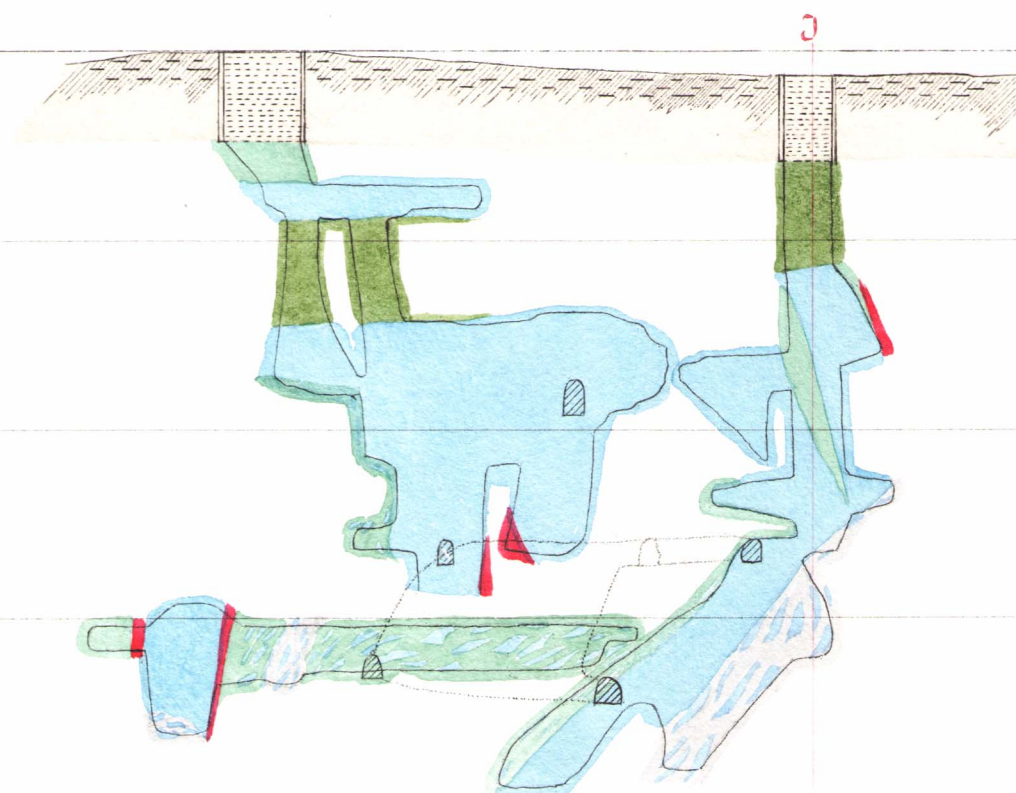
20

40

60

80

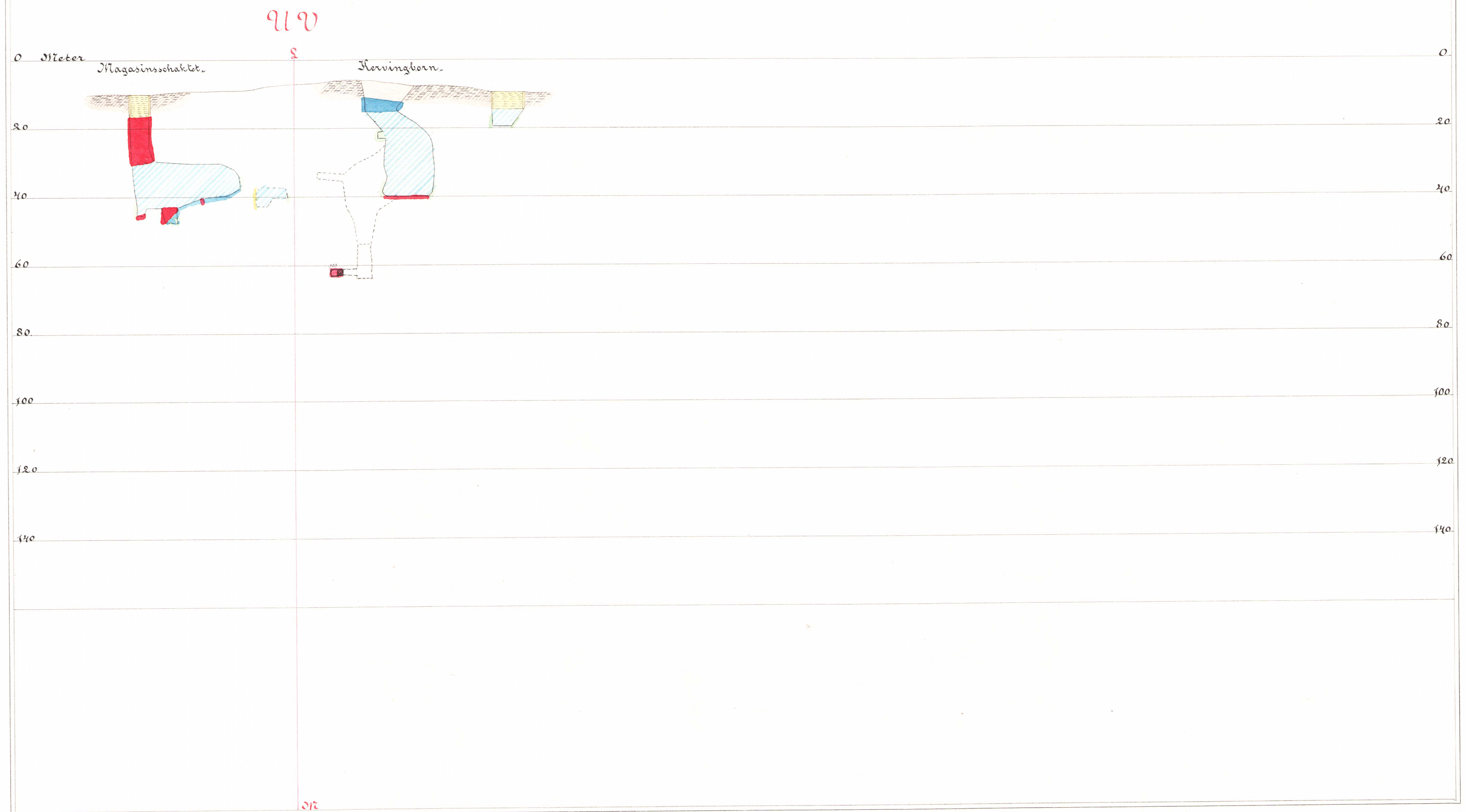
100

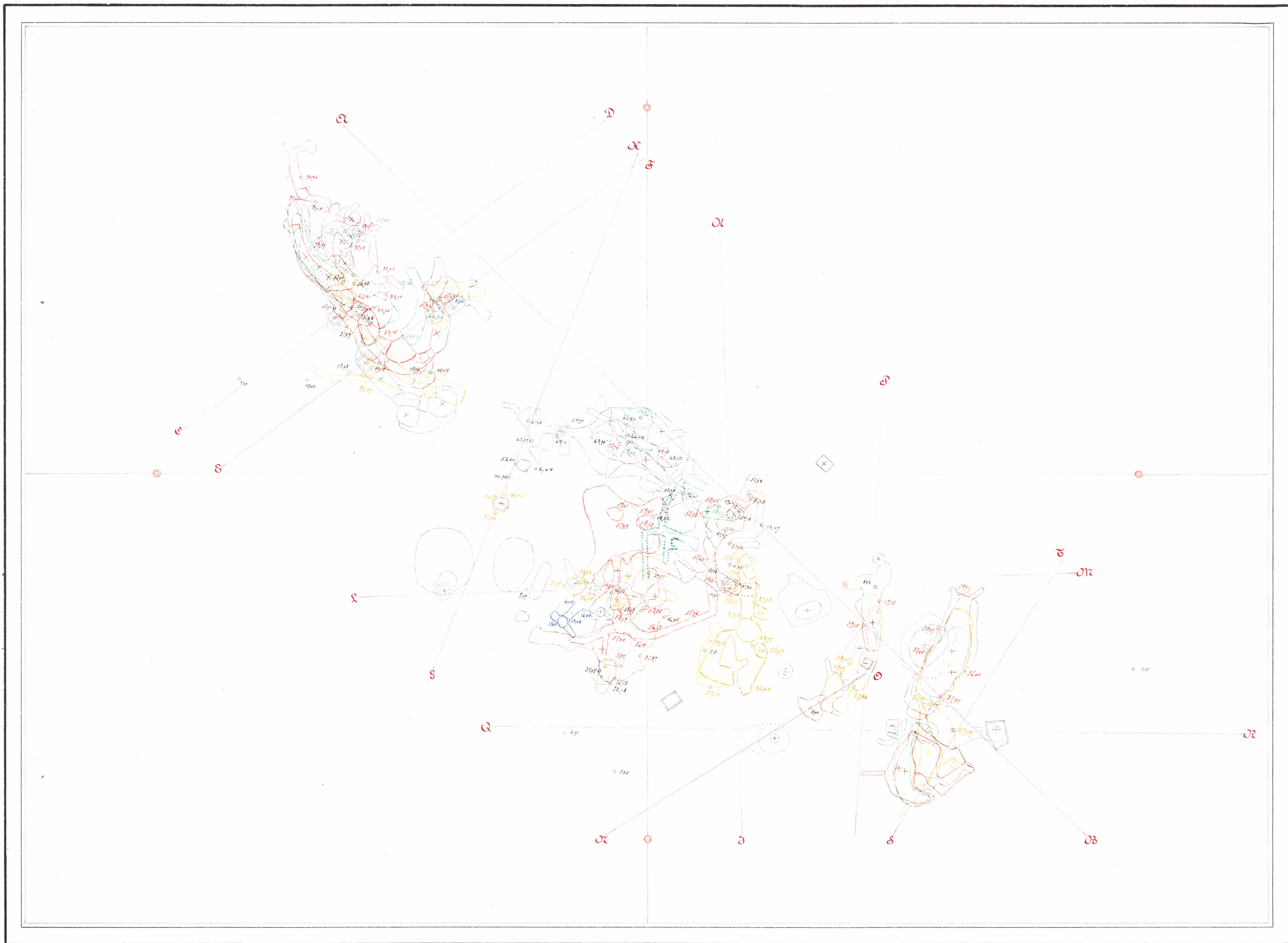

Profiler

after

Kort beskrifning till Kartan öfver Fimms- hyttebergsfältet.

Detta grufvfält är beläget i västra delen af Filipstads Bergslags gränser emellan det fyndiga eurit- eller granulit-området och det ofyndiga granitområdet. Malmlagen, som i allmänhet hafva en strykning i nordväst och sydöst och en stupning åt nordöst, äro därför vanligen mindre regelbundna och afskärs ofta af mer eller mindre mäktiga granit-förtryckningar, hvarjämte de genomskäras af talrika kloritsläppor. Malmen utgöras af godartade, så godt som svafvel och fosforfria svartmalmer. De gå vanligen entart samt medföra sällan bagerarter dels kalk, dels och olika slag af pyroxen och hornblende.

Gemensamt utmål för de i fältet varande grufvorna fastställdes af Kongl. Maj^{te} och Rikets Commerce collegium den 1^{sta} dec. 1849 samt utskickades med rösen af distriktets Bergmästare den 19de juni 1867.

Under de sista åren hafva Bergmästareschaktet samt medelet från detta schakt utgående orter Marstrands och Sandsjögrufvans malmer varit under arbete. Marstrandsgrufvan är den äldsta af dessa och omnämnas i relationerna år 1793, då den säges hafva ett djup af 9 famnar med en längd af 4 famnar och en bredd af $2\frac{1}{2}$ famnar. Malmtillgången synes hafva varit stor, hvorfor den ock snart öfvergefs. Den arbetades sedan flere gånger sistom under åren 1807-1808, 1836-1840 och 1848, men utan något särdeles godt resultat. År 1865 upptogs den å nyo, men icke heller nu erhöles någon afsevärd malmfångst förr än mot slutet af år 1867, då den granit som intogs hela den gamla grufvans botten blifvit med en omkring 13 meter djup sänkning genombruten samt särdeles vacker och somlad malm der påträffats. Denna malm efterföljdes och uttogs under de följande åren såväl i fält som mot djupet, men år 1873, då man nedkommit till omkring 60 meters djup, inträffade ett större ras, hvaregenom arbetsrummet blef otillgängligt och arbetet till vidare måste inställas.

På en kompassriktning omkring 21 meter i sydost från Marstrandsgrufveschaktet anlades år 1869 det så kallade Sandsjögrufveschaktet. Det afsänktes i vextande bergarter och nedkom i slutet af året i malm. Denna efterföljdes och uttogs under de följande åren, men på omkring 63 meters djup började den att aflöpa och undanträngas af granit. Då arbetsrummen dessutom voro mindre säkra, så att ras ofta inträffade, och då det ansågs, att malmen på större djup skulle lättare och säkrare uttogas från Bergmästareschaktet,

med hvilket genomslag medelst jernvägsortern under tiden erhöles, upphörde arbetet här under loppet af år 1877.

Bergmästareschaktet, omkring 60 meter i öst nordost från Marstrandsgrufvan, påbörjades år 1874 för att med större säkerhet kunna åtkomma och uttoga Marstrands och Sandsjögrufvemalmerna. Genom orter härifrån har ocken sedermera betydligt med malm vannits ur de igenrasade delarne af nämnde grufvor, hvarejämte fortsättningen af Marstrandsgrufvemalmen upprättats på lägre afvigning och nu uttagits, så att djupaste arbetsrummet nedkommit till 79,6 meter. Malmen har emellertid under sista året till största delen undanträngts af en svåraktig granitförtryckning, hvorfor arbetet på djupet upphört och endast några mindre malmanledningar högre upp förvarvande äro under arbete.

Enggrufvorne hafva icke varit arbetade sedan år 1846. De omnämnas i relationerna första gången år 1807 och tyckas sedan varit utan afbrott, men med vextande framgång, arbetade till år 1842, då den till norra konsthjulet varande ränna och surrups nedramlade och grufvorne således icke vidare kunde hållas fria från vatten. Största djupet från luffen uppgifves då hafva varit 57 famnar. Under åren 1847-1849 tillgodogjordes något malm, som på högre afvigning varit kvarlemnad. Sedermera upptogs grufvorne å nyo år 1861 och lönades från vatten och berg. I början erhöles visserligen något malm, men sedan år 1863 undanträngdes den af granit. Håri verkställdes sedermera flere försökta arbeten dels med en sänkning, som nedrefo

nåra 15 fannar i graniten, dels ock med orten åt vesten, åt norr och åt nordost. Enär åndret icke någon malm anträffades, upphörde allt arbete på djupet, hvarefter under de följande åren åtskilliga försöksarbeten på högre afvägningar gjordes, men så icke heller här någon ihållande och lönande malm erhöles, insattdes, som ofvan är nämnt, allt arbete år 1870.

Grufvans största djup utgör 118,2 meter. Kärvingebornsgrufvorne omtalas redan år 1782 som gamla. De voro sedermera utan afbrott under arbete till år 1817 samt upptogs i nya 1842, då de arbetades till år 1859. Malmtillgången, som stundom varit riklig, men ofta afbruten af märkliga granitförtryckningar, blef under åren 1856-1858 ganska ringa, i det ofsyndigt gräberget inkom i botten och underhängde malmen.

År 1885 brändes den norra grufvan från vatten, dess botten var delvis täckt med vrakeberg och utgjordes för öfrigt af granit. Sedan en del i nordvesten ännu kvarlemnad malm blifvit uttagen, kunde intet kompasspähl förmärkas. För att upptäcka till i dagen förekommande kompasspähl indrefs i norra rigger en ort, men sedan denna inkommit omkring 40 meter utan att annat än granit anträffats, ansågs icke vara skäl vidare fortsätta den samma.

Största djupet är i nya Kärvingebornsgrufvan omkring 48 meter, i norra gamla Kärvingebornsgrufvan omkring 39,6 meter samt i södra gamla Kärvingebornsgrufvan omkring 50 meter.

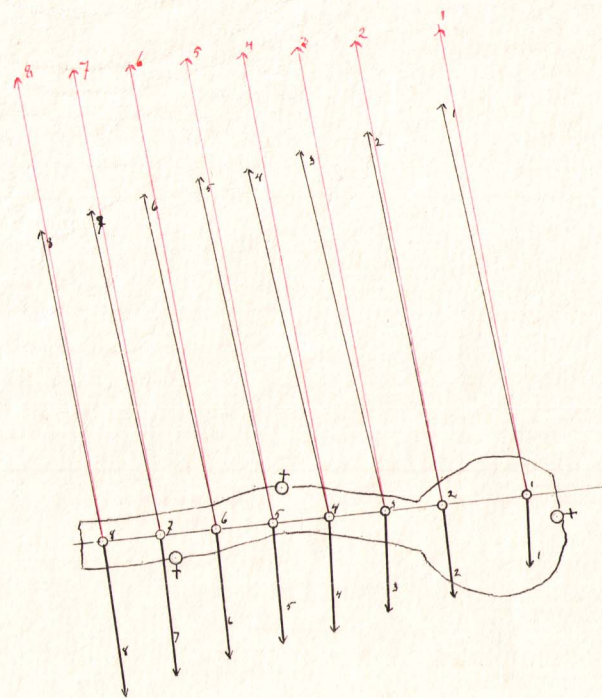
Marstrand och Sandsjögrufvemalmerna äro engående och hafva under olika år i det gifvit 52 till 56 procent tackjärn. Denna grufvemalmen profunderas senast år 1862 och gif då 57 till 58 proc. tackjärn samt var så kalkig, att den kunde beskickas med 10 procent gvarst.

Birger Sautsson.

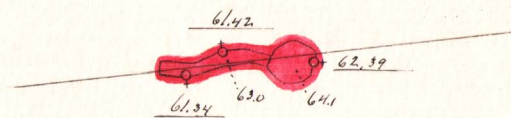
Färdigställd i mars 1887.

Stagnetiska Märr.

Stns Nr	δ	α	ν	R
1	84°	30°	-10°	
2	85°	$31\frac{1}{2}^{\circ}$	-6°	
3	83°	$32\frac{1}{2}^{\circ}$	-10°	
4	83°	34°	-10°	
5	84°	$34\frac{1}{2}^{\circ}$	-8°	
6	84°	$35\frac{1}{2}^{\circ}$	-6°	
7	84°	37°	-7°	
8	85°	39°	-7°	

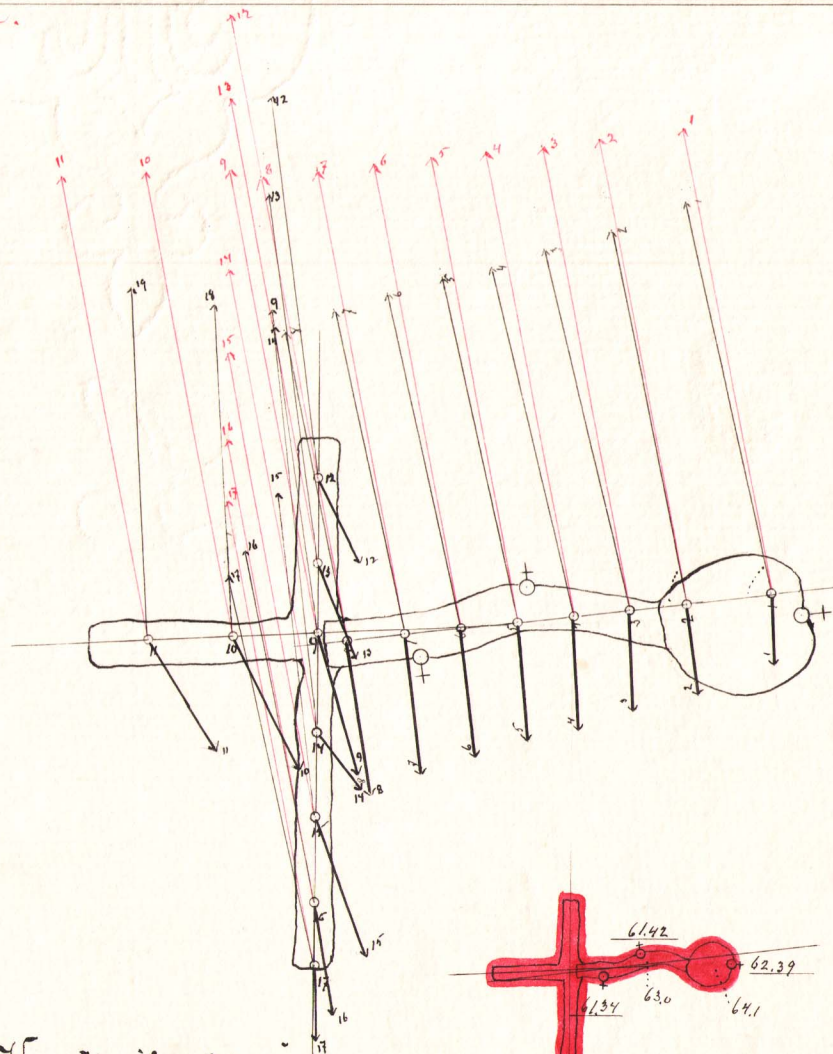
Kraftsilmätning
Finsmykkebergsskicket

utförd d. 10 Dec. 1902

J. E. Ljungner

Magn. Torr.

Strips nr.	δ	α	v	R	Strips nr.	δ	α	v	R
1	84°	30°	-10°		9	84°	38°	-4°	
2	85°	31½°	-6°		10	89°	37°	-1°	
3	83°	32½°	-10°		11	90°	34½°	+1°	
4	83°	34°	-10°		12	7½°	3½°	-10°	
5	84°	34½°	-8°		13	8°	32½°	-4°	
6	84°	35½°	-6°		14	6½°	40°	+5°	
7	84°	37°	-7°		15	7°	38°	+15°	
8	86°	38°	-7°		16	12°	34°	+12°	
					17	13°	30°	+17°	

Kraftsilmätning

Finsburykobergsfältet

utförd d 30/12 1902

J. E. Jungner

